

שאלת השאלות

דן בן-דוד

ככל שעובר הזמן, חשים המתיישבים בישי"ע שמהלך ההתנתקות מהווה איום ממשי לחורבן כל מעשי ידיהם מאז שנות השבעים.

הם טוענים, בצדק, שבצד הפלשתינאי אין עם מי לדבר. אין שם מנהיגים בעמדות כח המעוניינים לשים קץ למרחץ הדמים, לוותר על חלום השיבה, ולחיות לצידנו בשלום במדינה עצמאית. כאשר טוענים המתיישבים שפינוי ישובים מעזה יתפרש אצל הפלשתינאים כניצחון לטרור, הם שוב צודקים. נדרשו ארבע שנים של רצחנות לא אנושית על ידם כדי להניע את ממשלת ישראל לכיוון הפינוי.

יחד עם זאת, ההחלטה לפינוי חייבת להיות מבוססת רק על מה שטוב לישראל. מעבר להשלכות ארוכות הטווח של פינוי, צריך להיות ברור שישוברים הנמצאים בעומק שטח עוין אינם מוסיפים בטחון לכלל המדינה, אלא להיפך. הצורך בשמירה עליהם מדלל את הכח הצבאי המוגבל העומד לרשותנו.

תחושת המתיישבים כי רומו אף היא מוצדקת. או שמנהיגם השתמש במתיישבים כקלפי מיקוח אנושיים בלתי-חשובים במהלך עשרות שנים, או שטעה בגדול מאז שנות השבעים והיום איננו חש כל צורך להתנצל על התוצאות הטרגיות של טעותו. התעלמותו מתוצאות המשאל, שהוא עצמו יזם, רק מחזקת את תחושת הרמייה.

ובכל זאת, כל הנימוקים הנכונים הללו אינם יכולים לשמש תירוץ להתעלמות מהתמונה הכוללת והשלכותיה. הפתרון שאליו דוחפים אותנו המתיישבים נובע מהסתכלות קצרת טווח היכולה אולי למנוע תחושת חורבן אישי לרבים מהם היום – אך להמיט על כולנו אסון גדול בהרבה בעתיד.

אם המתיישבים רוצים לשכנע את הקונסנסוס בארץ לאמץ את דרכם, אזו חייבים להבין מהו חזונו האמיתי והכולל. איך, לשיטתם, אמורה להיראות מדינת ישראל בעוד 50 שנה?

זוהי שאלת השאלות, שממנה מתחמקים המתיישבים כמו מאש. בהינתן חשיבות הצומת שאליו הגיעה המדינה, אסור שכלבי השמירה של הדמוקרטיה, כלי התקשורת, ישלימו עם פחות מתשובה מלאה וכנה לשאלה זו.

האם חזון המתיישבים מוביל למדינה יהודית-דמוקרטית, או לא? אם כן, אז הגיעה העת שיסבירו לנו כיצד בדיוק הם מתכוונים להגיע ליעד – ומה בכוונתם לעשות עם קרוב למחצית מהאוכלוסיה שגרה בין הירדן לים שאינה יהודית ואינה הולכת להתאדות מעצמה.

אם חזונו אינו מוביל למדינה יהודית-דמוקרטית, אז על המתיישבים להסביר מי לדעתם ירצה להישאר לחיות במדינה כזו – מלבד מתיישבים ופלשתינאים – ואיך בתנאים שיווצרו, תוכל ישראל להתקיים בשכונה הזו עם המשאבים האנושיים והפיזיים שיוותרו לה.

לא קיים מצב ביניים של אי-הכרעה כי ברירת המחל היא החלופה השניה – זו אשר הולכת ומתרחשת מתחת לאפיו מאז שנות השבעים כתוצאה מהצירוף של ריבוי פלשתינאי ומדיניות ישוב השטחים בהם גרים הפלשתינאים. מי שחזונו מרשה לפלשתינאים הגרים בישי"ע להצביע רק בירדן או מצרים, זקוק למבט חוזר בספרי האזרחות כדי להיזכר כיצד מוגדרת המילה "דמוקרטיה".

אז למה באמת מייחלים האנשים שאינם מאפשרים ויתור על אף חלק מארץ אבותינו? התשובה אינה יכולה להימצא ב"עזרת השם", הגרסה הדתית העכשווית ל"יהיה בסדר". הקמנו מדינה אחרי אלפיים שנה בדיוק מהסיבה שהעם היהודי החליט לקחת חלק פעיל בקביעת עתידו וגורלו.

אין ספק שמרביתם הגדול של המתיישבים הינם פטריוטים אמיתיים. אך משיקולים צרים, הם בוחרים בדרך המונעת מישראל כל מהלך שיגביר את יכולתנו לשמור לנצח על צביונה היהודי של המדינה באמצעים מוסריים וחוקיים.

מתיישבים יקרים, הגיעה העת שתחילו להתמודד ברצינות וביושר עם ההשלכות הבלתי-נמנעות של חזונכם. אחרת, אולי תצליחו למנוע תחושת חורבן אישי, אך המורשת שתישאר באחריותכם עלולה להיות אסון לאומי – אובדן הבית השלישי.